

Een verhaal uit het leven gegrepen

Everts Ei

Zelfs tegen zijn vrouw had Evert niets gezegd. Hij werd wakker voordat de wekker afliep met de lang gemiste spanning dat er iets van hem verwacht werd. Toch bleef hij liggen tot zijn vrouw zuchtend in haar pantoffels stapte en naar de keuken ging om het ontbijt klaar te zetten. Ondertussen overdacht hij zijn plan en merkte dat het eigenlijk niet veel meer was dan een voorname.

Een half uur later zat hij gewassen en geschoren aan tafel, in een schoon overhemd en in zijn nette broek. 'Ga je ergens heen?' vroeg zijn vrouw. Hij keek haar niet aan, maar naar de draaikolk in zijn kopje thee. 'De stad in' zei hij onverschillig, 'even kijken bij de opening van het nieuwe stadhuis.' 'Ben je soms uitgenodigd?' vroeg ze spottend. 'Ja' zei hij, 'door de burgemeester persoonlijk.' 'Een klap voor zijn kop kan die krijgen' zei ze, 'die galbak.' Evert knikte maar wat en spoelde haar grootspraak weg met lauwe thee. Sinds koffie te duur was voor bij het ontbijt at hij 's morgens nauwelijks, meestal alleen een beschuitje. Het was een grotere aderlating dan het opzeggen van de krant geweest was, vooral voor zijn humeur.

Terwijl zijn vrouw de afwas deed ging Evert met stramme benen het plaatsje op. Hij keek wat rond zonder veel te zien, en herinnerde zich dat hij een hobby moest nemen. Duiven, of vissen. Eigenlijk hield hij niet van beesten, en ook niet van hobby's. Hij had maar één passie gehad, schepen bouwen, hoe groter hoe beter.

'Ik ga maar eens' zei hij tegen zijn vrouw, hoewel het nog steeds aan de vroege kant was. 'Mooi zo' zei ze, 'blijf maar zo lang mogelijk weg. En doe de burgemeester de groeten. Zeg maar dat ie dood kan vallen.'

De frisse voorjaarslucht maande Evert tot kalmte, en zo rustig mogelijk liep hij naar de supermarkt. Het was er nog niet erg druk maar Evert voelde zich toch slecht op zijn gemak met alleen tien eieren temidden van de vrouwen met volle boodschappenkarretjes. Hij vroeg om een plastic draagtas, die nog eens een dubbeltje extra kostte. Buiten aarzelde hij even, maar liep toen toch rechtstreeks naar het buurthuis waar de demonstratie tegen het beleid van de minister-president, die de officiële opening zou verrichten, gekoördineerd werd. Daar viel nog niet veel van te merken, zag Evert terwijl hij de straat in liep. In de gang rook het naar linoleum en naar nieuwbouw. Hij volgde de pijlen naar de kantine, mompelde een halfverstaanbaar goeiemorgen tegen de onbekenden en zette zijn tasje voorzichtig op de grond tegen de bar. Hij vroeg de barman om koffie en draaide een zware. Pas daarna begon hij rond te kijken. Een paar vrouwen waren bezig spandoeken te schilderen. Luid lachend bemarkteriede ze de kreten die ze letter voor letter lieten verschijnen. Evert las ze, maar onthield ze niet. In een andere hoek pakten muzikanten hun instrumenten uit, en bliezen de eerste schorre noten. 'Kijk eens aan wie we daar hebben.' Evert kende Piet niet echt goed, maar voelde zich gesterkt door de dreunende klap op zijn schouder. En de herkenning. Piet was de joligste voorzitter die de vakbondsafdeling in jaren had gekend en bovendien de strijd lustigste. Als de hele jonge garde zo geweest was, had het er allemaal heel anders uit gezien. Maar de meesten waren tevreden met hun video en hun drie weken Spanje, 's Zaterdags vissen klaar was Kees. De wereld gaat naar de kloden, dacht Evert vaak.

'We gaan er een vrolijke boel van maken' zei Piet handenwrijvend. 'De politiebusjes staan anders al klaar achter de schouwburg' zei de barman. 'Maakt niet uit' zei Piet goedlachs, 'we doen niks dat niet mag. Maar ze zullen wel merken dat we er zijn.'

Zeker weten, dacht Evert, terwijl hij

blazend slokjes koffie nam.

'En dan zetten we Evert vooraan, als ze die kwaai kop zien dan schrikken ze zo dat ze binnen tien minuten weer in Den Haag zitten', zei Piet. Evert grijsde. Van Piet kon hij het wel hebben.

Tegen elven werd het drukker en Evert zag een aantal oud-kollegaas binnen komen, die net als hij nooit meer aan de slag waren gekomen. Met hun versleten ruggen en hun matte blik vielen ze stuk voor stuk uit de toon temidden van de jongeren die baldadige grappen riepen. Een beetje achteraf zaten ook nog een aantal zwartleren punks die wat Evert betreft net zo goed thuis hadden kunnen blijven. Als ze rotzooi gingen trappen kon hij het wel vergeten. Hij nam nog een kopje koffie om de tijd te doden en praatte wat met zijn kollegaas, maar het gesprek wilde niet vlotten. Hoe het ging konden ze zo wel zien.

'Mag ik nog even de aandacht' zei Piet door een megafoon. 'We gaan er dadelijk dus met zijn allen heen, de mensen van de muziek voorop. Op het plein staan allemaal dranghekken, en daar gaan we keurig achter staan. Verder niks. Maar als die hoge heren komen, gaan we dus een kabaal maken, waarvan hun oren nog de hele dag suizen, zodat ze geen toespraak meer kunnen verstaan. Zijn er nog vragen? Nee? Dan gaan we!'

Ze gingen. Evert pakte zijn tasje en liet zich leiden door de stoet. Het lopen ontspande hem.

'Zul je zien dat hij niet eens komt' mompelde zijn buurman.

'Jawel' zei Evert wonderlijk beslist, 'Hij komt.'

Het plein was inderdaad halverwege afgezet met dranghekken. Daarachter stonden al veel meer mensen dan Evert had durven hopen, een paar honderd moesten het er wel zijn. Spandoeken, zag hij, en zelfs een paar rode vlaggen. Het deed hem goed. Hij voelde zich bijna thuis.

Voor de ingang van het stadhuis dat overigens al een maand in gebruik was, stond een handjevol politie, de handen geringschattend op de rug. Toen Evert de kameraas zag werd hij weer nerveus. Hij telde er drie, waarvan één met grote letters NOS erop. Misschien kwam hij wel op het Journaal. Automaties keek hij in zijn tasje, en schrok van het struif bovenop de kartonnen doos. Hij tilde de tas hoger en wurmde de verpakking open. Een hoek van de doos was ingedeukt alsof het een flinke klap had gehad. De twee buitenste eieren waren stuk. Verrek, dacht Evert, nog niks gebeurd en al twee eieren verspeeld.

Voorzichtig pakte hij een gaaf ei en liet het in zijn jaszak glijden.

Plaatselijk genodigden liepen schichtig over het afgeschermd gedeelte van het plein. Het gejoel zwol aan en de eerste spreekkoren deden de politiehonden blaffen. Piet stond wat verderop en hield zijn toeter voor de hardst schreeuwende omstanders.

Evert besepte dat hij verder naar voren moest zien te komen, wilde hij een kans maken om te raken. Liefst pal achter het hek. 'Mag ik er even langs' zei hij plompverloren.

Een struise vrouw nam hem verbaasd op. 'Er is anders nog niks te zien hoor' zei ze, maar ging toch maar wat opzij. Evert schuifelde door, tot hij met beide handen het kille ijzer van het dranghek omklemde. Hij zweette.

'Hé daar gaat Van Wijngaarden' riep iemand achter hem, 'die gaat de verkeerde kant uit.' Evert begreep dat het ging om de lange man die zonder acht te slaan op de menigte naar het stadhuis liep.

Dit verhaal van Chris Bos heeft eerder gestaan in 'De Verhalenkrant' van november 1986, een uitgave van Uitgeverij Priem en Drukkerij Stampij in Hooglanderveen. In die krant waren de aardigste inzendingen opgenomen voor de Priem Prijs, een jaarlijkse aanmoedigingsprijs voor debuterende of amateur-schrijvers. Evert's ei werd als beste verhaal uitgekozen. Chris was graag bereid zijn verhaal voor Solidariteit beschikbaar te stellen. Misschien is dit een stimulans voor de lezers en lezeressen hun verhalen naar het redactie-adres van Solidariteit te sturen. Plaatsing is onze prijs.

'Wie?' vroeg iemand anders.

'Van Wijngaarden. Lange Flip, kijk hem eens lopen. Ik heb nog met hem aan de draaibank gestaan, maar toen kreeg hij het in zijn bol. En nou zit ie ook nog in de gemeenteraad.

Piet had het gehoord en vroeg nog één keer de naam. 'Hé Van Wijngaarden' brulde hij versterkt, 'Je gaat de verkeerde kant op.'

De man die de ingang bereikt had struikelde over de looper en keek vernietigend achterom.

'Dat komt ervan' brulde Piet.

Het gelach versmolt met het geloei van links dat de komst van de burge-meester begeleidde. Ook hij besteedde gaan aandacht aan wat hij niet wilde zien en beende naar de ingang. 'Joehoe hier ben ik hoor' riep de vrouw achter Evert, 'Wat istie bang, o wat istie bang, hij is verdomme bang voor zijn eigen burgers.'

Evert begon zich zorgen te maken.

Als de minister-president net zo snel naar binnen zou gaan als de burge-meester kon hij wel inpakken. Bovendien was de afstand te groot. Hij hoopte op een wonder, en rekende er ook op.

De wind bleek kouder dan het leek en Evert wipte van zijn ene been op het andere om de stijfheid te verdrijven. Om hem heen morde men dat het allemaal zo lang duurde. Het geratel tegen de hekken klonk steeds harder en overstemde de muzikanten.

'De politiebusjes staan nou aan de achterkant' zei iemand.

'Kijk maar uit, je staat naast een stille.'

Een blonde jongen porde de man naast hem in zijn zij. Evert zag niets bijzonders aan hem, behalve dat hij bloosde tot in zijn snor.

'Kun je het een beetje zien, of moet ik je optillen?' vroeg de jongen.

'Ach, laat die slijmerd met rust' zei de struise vrouw, 'hij weet nou eenmaal niet beter. Had-ie maar een vak moeten leren.'

Verder gebeurde er weinig.

Tot in de verte een hels fluitkonsert losbarstte dat zich in een mum van een tijd voortplantte en het hele plein vulde. Over de singel kwamen blauwe zwaailichten en motoren snel dichterbij.

Hoewel het oorverdovende lawaai ieder bewustzijn uitbande zag Evert in een flits zijn plan in duigen vallen.

Het ging veel te snel.

Niettemin stak hij zijn rechterhand in zijn jaszak en voelde het ei.

Ze draaiden het plein op, eerst twee motoren, dan een witte Porsche, dan de zwarte slee en tot slot nog twee motoren.

Evert trilde.

Opeens zwenkte de slee. Terwijl de motoren doorreden naar de ingang draaide de glimmend zwarte auto eigenzinnig naar het hek en stopte op slechts luttele meters afstand van de mensen, die de hysterie nabij leken toen het portier open zwaaide. Persfotografen vlogen er op af en flitsten hun shots. Daar stond hij, onaangedaan, het hoofd een beetje schuin alsof hij probeerde de spreekkoren te verstaan. 'Hi-ha-hondelul' krijste het publiek in steeds kortere salvo's. Zeker een minuut bleef hij staan. Wezenloos staarde Evert naar het gezicht dat hij 's avonds haatte voor de tv. Hij was groter dan Evert gedacht had.

Opeens stapte de minister-president naar voren, en het leek alsof hij enkele woorden wisselde met de mensen achter het hek. Hij stak zelfs zijn hand uit en tot Evert's woedende verbijstering beantwoordde iemand het gebaar. 'Het lef' gilde de vrouw achter Evert. 'Het lef, godallemachtig.'

Maar Evert lette er niet op. Hij voelde het warme ei in de palm van zijn hand en begon het langzaam naar buiten te trekken.

De minister-president schudde nog meer handen en kwam langzaam zijn kant uit. Bijna, dacht Evert, en schatte de afstand, nog even.

Vijf meter, vier. Nu, dacht Evert, en knee het ei stuk.

Niemand merkte iets.

Alleen Evert versteende en voelde het struif tussen zijn vingers glibberen.

Gevolgd door loerende tv-kameraas met knipperende lampjes naderde de ministerpresident.

'Klootzak' gilte de vrouw achter Evert.

Toen stond hij voor Evert, en stak zijn hand uit. Evert hoorde niets meer.

Hij zag alleen het gezicht dat hij in gedachten zo vaak bespuwd had.

Maar zijn mond was droog. De hand hing uitnodigend in de lucht, klaar om afgehakt te worden. Evert zocht naar speeksel en kreeg een inval.

'Niet doen' krijste de vrouw.

Evert stak zijn hand uit en drukte die andere. Een ogenblik verstarde de glimlach tegenover hem, nauwelijks waarneembaar, misschien alleen voor Evert. Het was genoeg om een overwinningsroes te ontketenen.

Evert voelde hoe de hand zich wilde losmaken, en drukte nog even door.

Een scherfje eierschaal drong in zijn vlees, maar de pijn was een genot.

Toen liet hij los.

De minister-president draaide zich onmiddellijk om, stak zijn hand in zijn zak, zwaaide met zijn andere als afscheid naar het publiek en haastte zich naar de ingang.

Evert keek hem niet meer na. Ook hij draaide zich om en baande zich een weg door het gejoel.

'Slijmbal' siste de vrouw achter zijn rug, maar Evert hoorde het niet.

Chris Bos